

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG” KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 2 frt.
Félévre . . . . . 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Gróf Kornis Viktor.

Erdély egyik szép vármegyéjének: Szolnok-Dobokának gazdasági egyesülete e hó 13-án ünnepelte meg 20-ik évfordulóját annak, hogy gróf Kornis Viktor az egyesület elnökévé lett. Két évtized óta áll a nemes gróf az egylet élén, odaadó ügybuzgalommal tölti be fáradságos tisztét. Hiszen más is dolgozik, fárad évtizedeken keresztül, míg a kezét bírja, mert dolgozni kell; eredményeket is ér el, javára önmagának és a társadalomnak. Ez mindennapi dolog, de ritka az, hogy valaki 20 éves multra tekintessen vissza s elmondhassa, hogy ez idő alatt minden anyagi érdek nélkül, ingyen, tisztán csak ügyszeretből dolgozott, fáradt. Már pedig tudnunk kell, hogy a gazdasági egyesületek elnökei fizetésben nem részesülnek, hanem felelősségteljes és bírálatnak kitett tevékenységükért csakis öntudatukban találják fel a jutalmat.

Ezért ment ünnepélyszámba a gróf Kornis Viktor elnöklésének 20-ik évfordulója; amikor azt, kinek fáradozásait anyagiakban nem jutalmazhatják, legalább erkölcsi elismerésben részesítették. Deesen arczképét leleplezték s az egybesereglett gazdaközönség őszinte meleg ünnepelésben adott kifejezést köszönetének, hogy 20 éven keresztül mint első munkás vezette őket, igyekezett a mezőgazdaságnak s az abból élőknek javára válni.

Göncz-ruszkai gróf Kornis Viktor régi főnemes családból származik ugyan, de pályáját nem kevesebb nehézségek között kezdette meg, mint bármelyik középosztályból való, szerénysorsu fiatalember. Született 1840-ben a határörvidéken, Orláton. Atyja gróf Kornis Gábor nyugalmazott őrnagy volt; fiát a katonai pályára szánta s katonai nevelésben részesítette. Azonban az ifju gróf csak huszár szeretett volna lenni, míg atyja, kellő mód hijjában, bakának szánta őt. Ebben a pontban nem is tudtak soha meg egyezni.

Igy hát Viktor gróf kiváltatta magát a katonaságtól s 1861-ben a vármegye szolgálatába állott és a megyei életben, a provizórium alatti időszak kivételével, a mai napig is részt vesz. 1865-ben vette át mindössze 200 holdas szásznyiresi birtokát, majd rövidesen atyja a családi birtok vezetésével is megbizta, amelyet nővérei javára nagy szakértelemmel s buzgalommal kezelt.

Mint takarékos, számitó gazda szépen gyarapodott s nemcsak kitünő karba helyezte birtokát, de nő-

velte is, úgy, hogy az ma mintegy 3000 hold földet tesz ki. Fáradságos, kitartó munka által küzdötte fel magát arra a diszes polczra, a hol most nemcsak megyéjének, de az egész országnak gazdaközönsége is tisztelettel s elismeréssel tekint reá.

Gróf Kornis Viktor.

Szövetkezés, igazság, egyenlőség.

Lépünk le néhány pillanatra a magas politika szinteréről. Szükség van arra, hogy minden magyar ember tudomással birjon a politikai ügyek mibenléte felől s ha teheti, saját legjobb meggyőződését is igyekezzék latra vetni. Azonban a főczél mégis az, hogy megéljünk és boldoguljunk, mert boldog csak az az ország lehet, a melynek népe anyagilag is jólétben van.

A megélhetés manapság bizony nagyon nehéz. Azt látjuk mindenütt, hogy a kisembereket elnyomják. Ököljog uralkodik nálunk, csak hogy nem az a győztes, akinek a karja izmosabb, hanem az, akinek több pénze, összeköttetése, befolyása van.

Azért a gyengébbek úgy igyekeznek segíteni magukon, hogy erejüket összeteszik, összeállanak, szövetkeznek.

Hála néhány lelkes férfiú fáradozásának, a szövetkezeti élet terén már is több olyan vívmányra mutathatunk reá, amelyek a szegény embereket anyagi boldogulásukban segítik, támogatják.

Mindenek előtt meg kell emlékeznünk a *hazai szövetkezetek központi hitelintézetéről*, amely mint szövetkezet működik. Célja a kisbirtokosok és kézművesek hitelének fejlesztése, a mezőgazdasági és ipari célra alakult szövetkezetek létesítése és támogatása útján.

Ennek az intézménynek kötelékébe máris 350 hazai szövetkezet tartozik, a melyeknek mult évben 6 millió forinton felüli hitelt volt képes nyújtani. Sajnos, a központ szép hivatását nem teljesítheti olyan széles körben, mint szeretné, mert a kormány nem segíti, most tehát már maga is csak szűk mértékben tudja kielégíteni a hozzá forduló szövetkezetek hiteligényét.

Külesönös biztosító szövetkezet. A biztosítás terén igyekeznek a gazdák kezére járni s máris eredményeket ért el, de miután e téren még uttörő, a támogatást kívánja s akkor a remélt siker nem fog elmaradni s a gazdák előnyére fog működni; eddigi működése is azt eredményezte már, hogy a biztosítási díjak esökkentek.

A *Magyar Gazdák Vásáresarnok Ellátó Szövetkezetét* a kiscgazdák is könnyen igénybe vehetik, amennyiben úgy egyesek, mint községi testületek vagy vidéki szövetkezetek egy 50 frtos üzletrész jegyzésével is tagul beléphetnek. A „Magyar Gazdák Vásáresarnok Ellátó Szövetkezeté” elvállal értékesítésre mindennemű élelmi cikket és háziipari cikket. De nemesak szorosabb értelemben vett terményeket, hanem a hus értékesítését is.

E szövetkezet igénybevételének módjait már tüzetesen megírtuk, de az érdeklődőknek a szövetkezet maga is (Budapest, központi vásáresarnok) megadja a szükséges felvilágosítást.

Természetesen ezeket a központi intézményeket a kiscgazdák, iparosok s általában a szerényebb

sorsuak csakis úgy vehetik igénybe, ha azok kihasználása czéljából saját körükben szövetkezeteket alakítanak. Ilyen kis szövetkezeteknek czélja lehet először olesó hitel nyújtása; ez esetben a szövetkezetek központja a vidéki szövetkezeteket tőle telhetőleg támogatja. Másik czél lehet a termények értékesítése és a fogyasztási cikkek beszerzése. Az e czélra alakuló szövetkezetek viszont a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével” és a „Magyar Gazdák Vásáresarnok Ellátó Szövetkezetével” léphetnek előnyös összeköttetésbe. Legjobb, ha a szövetkezet egyszerre mint hitel, fogyasztási és értékesítési szövetkezet alakul meg, mert ez esetben a tag adósságát nyers terménnyel fizetheti vissza, vagy ennek helyébe más, neki szükséges cikket kap, még pedig a lehető legjutányosabban. Ezzel szemben terményét is jobban értékesítheti a szövetkezet a nagyban eladásnál, mint tudná a kiscgazda, aki csak néhány mmázsa buzát, árpát stb. vetvén piacra kész zsákmánya a nagy nyereségre dolgozó, közvetítő terménykereskedőnek. De nincs is kényszerítve arra, hogy terményét akkor adja el, a mikor megszorul, mert a szövetkezet kiscgiti kölesönnel, amit jó időben értékesítendő terményének árából von le; s kiscgiti élelmi cikkekkel is, tehát nem kell a vidéki kiscboltosok borzasztó uzsorakamatjára szorulnia.

Nem kellenek nagy eszközök ilyen szövetkezetek megalakításához, csak jóakarát, buzgalom, kitartás kell hozzá. Józan észszel és jóakarattal czélhoz juthatunk. Czelünk pedig az, hogy *ne legyen község szövetkezet nélkül.*

A legkisebb községben is meg van az a két-három ember, a ki szövetkezetet szervezni képes. A nagyobb birtokosoknak és jómóduaknak pedig egyenesen köteleességük szövetkezeteket létesíteni és támogatni. A kisembert segíteni, baját megismerni s bajában neki kezet nyújtani, életét megkönnyíteni, jelenét és jövőjét biztosítani, vele együtt küzdeni: ez a vagyonosak s jobbmóduak feladata. És ezt a feladatot szövetkezetek létesítésével lehet megoldani.

Tehát munkára föl!

Csak néhány ember akadjon községenként, akik józanul gondolkodva, felismerik a helyzetet és segítenek az önségély hatalmas forrásait megnyitni: könnyen megalakulhat a szövetkezet, melynek kéreltében megtestesül közöttünk az *igazság és egyenlőség.*

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Kvóta-harcz. A kvótakérdésben a zavar egyre fokozódik. Mint már jelentettük, a kvótabizottságok nem tudtak megegyezni, most tehát a két kormányra került az alkudozás sora. Mielőtt azonban a két parlament foglalkozhatnék a dologgal, a két

kormányelnököknek egymásközt elő kell azt készíteni. Csakhogy ez bajos dolog ám. *Badeni* nem enged a 33 százalékos kvótából, *Bánffy* pedig nem mer ennyit ígérni, mert fél, hogy saját pártjában bukik meg. Ennélfogva a két kormányelnök hivatalos lapja révén nem tesz mást, mint kölcsönösen követelőnek nevezik egymást, panaszkodnak, hogy a másik milyen igazságtalan, fenyegetőznek, szóval igyekeznek egymást tallizitálni. Olyan ez, mint mikor két kétségbeesett ember alkudozik egymással; egyik jobban fél, mint a másik, de azért simfelnek és a fogukat vicsorgatják, mert tudják, hogy aki rosszabb alkuat köt, az kítőri a nyakát. Persze, mindez csak műharag, amit *Bánffy* avégből rendezett, hogy jól megpuhítsa a magyar sziveket, azt mondván: „Látjátok, milyen dühös az osztrák! Örüljetez neki, hogy 35 százalékkal beérte, mert ha én nem vagyok, még most is fizetünk”. Azt beszélnek egyébként, hogy a kvóta-háboru a *Bánffy*-kabinet bukásával is könnyen végződhetik. De mi ebben nem hiszünk, mert hisz Bécs idűig is csak azért tartotta a lelket *Bánffy*-ban, hogy a kvótaemelést keresztűlviqye vele. S félős, hogy az osztrák ezuttal nem fogott vargát.

Országgyűlés.

A honatyák nem erőltetik meg magukat tulajágosan, vagy ha akarnák sem tudnák, mert *Bánffy* sehogy sem tudja előkészíteni a kiegyezés utját. Így a parlamentnek is várakozó állást kell elfoglalnia mindaddig, míg az Ausztriával való kiegyezés kérdését elő nem készítik annyira, hogy a Ház elé kerülhet. Ez pedig nehéz feladat. Nehezebb, mint *Bánffy* gondolta. Idő kell reá, míg a közvélemény annyira megpuhul, hogy beveszi a kvótaemelést. Addig a Ház csak apró üléseket tart. A mult héten is igen kevés történt az országgyűlésen. *Kossuth* Ferencz meginterpellálta a kormányt a görög-török háboru tárgyában. A vérontás immár hasztalan, mert a görögnek csakis vesztetni lehet. A török sem nyerhet sokat. Nem engedik a nagyhatalmak. Kérdi tehát, nem szándékozik-e a Monarkia kezdeményezőleg fellépni abban, hogy a nagyhatalmak lépjenek közbe s akadályozzák meg a vérontást. A miniszterelnök még nem válaszolt. *Polónyi* Géza a belügyminisztert vonta kérdőre, a miért az a törvényes formák mellözésével nevezte ki *Hímös* Lászlót Zólyom megye főispánjává. A belügyminiszter szintén adós maradt a válaszzsal. Ezek voltak a mult heti országgyűlésen azok az általánosabb érdekű mozzanatok, amelyekről beszámolni érdemes — egyebek hiányában.

A párisi tüzvész.

Királynénk gyásza.

Megirtuk lapunk mult számában, hogy Párisban a jótékonyági bazár kigyuladt s a szegények felszegélyezése érdekében ott összegyűltek közül számosan a tüzvész áldozatául estek. A sebesültek száma megközelíti a kétszázat, a halottak száma pedig 146. Ezek közül 24 egészen porrá égett. A

szörnyű pusztulás, mely az egész Párisz gyászba borította, gyászba ejtette a mi uralkodónk családját is; a megégettek között van *Zsófia* bajor hercegnő, a mi királynénk testvérhuga is. *Zsófia* hercegnő férjével együtt jelent meg a jótékonyági bazárban; a tűz kiűtését elég korán észrevették s a kijáráthoz menekültek, de a halálfélelem között tolongó tömeg szétválasztotta őket egymástól. A herceg kimenekült; csak ekkor vette észre, hogy a fenséges asszony nincs a menekültek között. Elete kockázatásával visszarohtant a lángok közé és súlyos égési sebeket is szenvedett, de imádott neje nek nem találhattak többé nyomára. Másnap egy kezén levő, ismert gyűrű után fedezték fel szénné égett holttestét. E borzasztó hirre orleansi *Lajos* herceg, aki Párisztól távol utazásban van, szörnyet halt. Az uralkodó család is mély megdöbbenéssel fogadta a súlyos csapást, mely legkivált sokat szenvedett királynénk érzékeny szívét érte, aki igazi gyengédséggel szerette testvérhugát. Az összes uralkodók siettek királyunk családjának őszinte részvétüket kifejezni. A többi áldozat is Páris legelökelőbb főrangu köreiből való. A halottak nagyrésze nő; ezek voltak a gyengébbek abban a szörnyű élet-halál harcban, amely a menekülés pillanatában kifejlődött. Egyeseket a tolongás közben teljesen öszetapostak; a földre gázolva, a tolongók lábai alatt letek halálukat a szerenesétlenek. A legtöbb halott borzasztóan el volt torzítva s félig esonttá égve valamennyi. Több áldozatnak csak egyes testrészeit találták meg s ezek után állapították meg kilétét. A francia főváros óriási gyászűnnepélyt rendezett a tüzvész áldozatainak, amelyen a köztársasági elnöktől kezdve az egész Páris ott volt. A halottakat egy közös sirba helyezik el örök nyugalomra. Könnyű a hant felettük, mert éppen akkor adták át az Úrnak lelküket, mikor azon fáradoztak, hogy a szegények könnyeit felszárítsak. Sorsuk mindnyájunkat szomorúsággal tölt el, de egyuttal int arra is, hogy ne irigykedjünk, mert legyünk jó vagy rossz sorsban, nem lehet tudni, mi határozottat fölöttünk a holnapi napra.

Görög-török háboru. Ami előre látható volt, az megtörtént. A görög hadsereget vereség-vereség után érte. A *Iarisszai* nagy vereség óta egy pillanatra sem mosolygott reájuk a hadi szerencse. A győztes *Edhem* pasa ugyszólván akadálytalanul hatolt Görögország szívébe, mindenütt látta hátát a görög hadseregnek, mely rossz vezetés mellett, a balsikerektől elesüggedve az erősebb ellentállásra képtelenné vált. A görögök szép hadserege, melyhez olyan vérmes reményeket fűztek még nemrégen is, 10 ezer főre olvadt le. Ily körűlmények között Görögország látván, hogy a háboru tovább folytatásával csak vesztére tör, a nagyhatalmakhoz fordult, hogy békét eszközöljenek ki számára. A nagyhatalmak most tanácskoznak a béke feltételei fölött. Hir szerint Görögország 3 millió font hadi kárpótlást fizet, Krétát kiüríti s elismeri annak autonómiaját; ezenkívül Törökország még egy kis határigazítást is tesz, természetesen nem a görögök javára. A nagyhatalmak törekednek méltányos békefeltételeket szabni, de akármilyen békét biztosítanak is a szerenesétlen Görögországnak, jó akaratuk elkészt. Akkor kellett volna közbe lépniök, mikor még nem ontatott ki ennyi borzasztó embervér, munkát bíró férfiak, jó honfiak vére, az Isten tudja csak, hogy miért.

MI UJSÁG?

A király Pozsonyban. A király e hó 16-án reggel utazik Bécsből a pozsonyi koronázási emlékszobor leleplezési ünnepélyére és még aznap este újra vonatra ül, hogy hajnalban Budapesten lehessen. A pozsonyi pályaudvarra diszszázadot vezényelnek ki, amelynek megtekintése után a felség Frigyes főherceg palotájába hajtat. Egy negyedórával később ér Pozsonyba az egynegyed 8 órakor elinduló bécsi vonat, mely a királyi ház tagjait viszi Pozsonyba. Az ünnepségre mennek Stefánia hercegnő és leánykája Erzsébet, Ferencz Ferdinánd, Ottó, Ferdinánd, Károly Ferdinánd, Lipót Ferdinánd, József, József Ágost, Jenő, Károly István, József Ferdinánd, Péter Ferdinánd, Lipót Szalvátor, Ferencz Szalvátor, főhercegek, Mária Valéria, Alice, Anna, Mária Immaculata, Mária Raineria, Blanka, Mária Jozefa főhercegnő, Erzsébet, Mária Terézia, Klotild, Klotild Mária, Mária Terézia, Mária Erzsébet, Henriette főhercegnők, a toscanai nagyhercegnő. Délelőtt 9^{1/2} órakor kezdődik a koronázó emlék ünnepe és utána felszentelik a Ferencziek restaurált templomát. Délután a felség a felekezetek és testületek, hatóságok küldöttségeit fogadja. Ő felsége Pozsonyból egyenesen Budapestre utazik és több hétig magyar székvárosában marad.

A Kossuth-kör kegyelete. A budai krisztinavárosi sírkertben nyugvó honvédek sírjához gyászkivonulást rendez a függetlenségi Kossuth-kör május hó 21-én Budavár bevételének évfordulója alkalmából. A temetőben a dalkör gyászdallal nyitja meg az ünnepélyt, utána Pósa Lajos fogja egy ez alkalomra írt saját szerzeményű költeményét elszavalni. Ezután Meszlényi Lajos országgyűlési képviselő tart emlékbeszédet a függetlenségi képviselők nevében; dr. Székely Béla pedig a Kossuth-kör és a fővárosi polgárság nevében beszél. Végezetül ismét a dalárda énekel.

Latinovics Gábor püspök halála. A kalocsai egyházmegyének gyásza van. Borsódi *Latinovics* Gábor biduai vál. püspök, kalocsai kanonok, a szent István király áldott jobbjáról ezimzett szent-jobbi apát e hó 8-án a fővárosban hirtelen elhunyt. A püspök nemrég betegedett meg s most a Délvidékre szándékozott utazni megrongált egészségének helyreállítása végett. Ebben megakadályozta hirtelen halála, mely széles körökben kelt részvétet. *Latinovics* Gábor 1825. márcz. 14-én született Baján. Pappá 1848-ban szenteltetett Kalocsán; Borsodon volt ezután káplán, majd adminisztrátor. 1864-ben elnyerte a bajai plebániát; 1888-ban lett szent-jobbi apát, majd két évre rá biduai választott püspök. 1895-ben a kalocsai főkáptalan örkanonokjává neveztetett ki. A boldogult püspök hosszú időn át a bajai kerületet képviselte az országgyűlésen. A boldogult ezimzetes püspök, kalocsai kanonok beszentelése e hó 9-én volt a kerepesi-uti halottas házban, honnan a holttestet Kalocsára szállították.

A pozsonyi koronázási emlék leleplezése. Pozsonyban erősen készülnek a koronázási emlékszobor leleplezési ünnepélyére. A 72. sz. gyalogezred zászlóval és zenével vonul ki a király fogadására s az uton, melyen az uralkodó végighalad, katonaság fog sorfalat állani. A király megérkezését 33 ágyulövés fogja hirdetni; bevonulásakor Frigyes főherceg palotájába 35 ágyulövés dördül el, míg a szobor leleplezési lehullását 101 ágyulövással fogják jelezni. Frigyes főherceg tábornoszernagy a királyt azon utján, melyet a palotától a szoborig, innen a ferencziek kolostoráig és vissza a palotáig megtesz, lovon, kivont karddal fogja kíséni. Május 16-án délután fél 3 órakor Ő Felsége a katonai méltóságok és a tisztikar tisztelgését fogadja Frigyes főherceg vezérése mellett. Az emlékszobor előrészébe ezek az emlékeztető szavak: „Vitam et sanguinem...” vannak belevésve, míg a város felőli oldalán ezt a fölírást alkalmazták: „Magyarország főnnállásának ezredik évében a királykoronázások emlékére emelte Pozsony szab. kir. város közönsége 1896.”

A vasuti csöngetés megszűnése. A vasuti állomásokon egy kis ujítást hoztak be, mely eleinte kétségkívül elég zavart fog okozni a közönség azon része közt, mely az utazásnál nem igen tartja főkötelességnek a pontosságot, éberséget és önállóságot. Az egyes vonatok indulását ugyanis *junius elsejétől* kezdve nem fogják csengettyűvel, hanem csak kiáltással és villamos csilingeléssel jelezni. A lekésették száma persze eleinte tetemes lesz, de lassankint majd megszokja a mi közönségünk is, hogy utazás közben önmagára támaszkodjék. A külföldön már régen, Ausztriában pedig szintén most hagyták abba a kolompolást, mely csak arra való volt, hogy a különféle vonatokra váró utasokat mindig fölriaszssa, valahányszor egy vonat indulni készült.

Meggyilkolt lelkész. A romániai gerbesti községben rémes gyilkosság történt a napokban. *Vasgan* Györgynek, a község lelkészének éjjel besugta egyik szolgálója, hogy a juhásztorok elhagyták a nyáját és a koresmában mulatnak. A lelkészt ez a hír annyira felingerelte, hogy azonnal fölöltözött és felesége intéseire daczára szolgálójának kíséretében a koresmába ment. A pásztorok csakugyan ott mulattak. A lelkész keményen megdorgálta őket, azután fenyegetve távozott haza. Másnap meggyilkolva találták az utczán. Fején fejszeapástól származó seb tátongott, orra le volt vágva, szemei ki voltak szurva. Kétségtelen, hogy a gyilkosságot a részeg pásztorok követték el, a kiket le is tartóztattak a esendőrok.

Hatvan évig tébolydában. Az élőhalottak döblingi lakóházából szomorú hírt hoz a táviró. A negyvenes évek egyik derék harczosa, *Beöthy* Mihály, aki elsötétült elmével hatvan esztendőtt töltött a szürke kórházépületben, meghalt. Az elhunyt a biharmegyei *Beöthy*-család sarja és testvérbátyja volt *Beöthy* Algernon országgyűlési képviselőnek. Már tizenkilenc esztendősen korában, mint juratus, élénk részt

vett az akkori zajos idők mozgalmában és dolgozott az „Országgyűlési Tudósító”-ba is, amelyet Kossuth Lajos szerkesztett. Mikor a lapot betiltották, a többiekkel együtt ellene is kiadták az elfogatási parancsot, de Beöthy Mihály ez elől külföldre menekült. Itt tudta meg, hogy legjobb barátját, Lovassy Lászlót sikerült a hatalom bérenczeinek kézrekeríteniök. Ez a szomorú hír akkora hatással volt rá, hogy elméje elborult s hozzátartozói kénytelenek voltak őt a tébolydába vinni. Azóta esőndesen, érzéketlenül élt ott, naphosszat szivarozgatva. Nem ismert meg senkit. A lelke halott volt. És most azzá lett a porhüvelyé is.

Vendéglő vendéglős nélkül. Az aradmegyei Sikula községben nagyon megjárta *Aram* János koresmáros két izgága emberrel. Nem akart italt kimérni *Albis* Ilárea és *Tersán* Pável oláh parasztleányoknak, sőt bereteszelte előttük a koresma ajtaját, nehogy bejuthassanak hozzá. Az oláhok azonban nem voltak restek, fejszét kaptak elő, megostromolták a vendéglőt s bezúzták ajtaját, ablakait. A szegény koresmáros szerencsére megmenekült, a legények pedig nélküle kezdtek mulatozni a vendéglőben. Már megittak vagy egy akó bort, mikor a kivert koresmáros esendőrökkel jelent meg a házában s véget vetett az erőszakos vendégek garázdálkodásának.

A gyilkos rögeszméje. A római törvényszék *Acciarito* fölött, aki *Umberto* olasz király ellen nemrég merényletet követett el, május második felében fog ítéletet mondani. A vizsgálatot, már befejezték. A vizsgálóbíró azonban eddig teljesen hiába faggatta *Acciarito*t, hogy belőle büntársairól vallomást esikarjon ki. *Acciarito* a legnagyobb konoksággal megmarad az első napon tett tagadó vallomása mellett. Folyton azt emlegeti, hogy még a kinpadon sem vallana másként. Szinte rögeszméjévé vált, hogy kinezni fogják, de még ez is csak fokozza makaeséségát.

— Jól tudom, ugymond, hogy elégethetik a lábaimat, szétzuzhatják karomat, a kezem ujjairól leszaggathatják a körmöt, ám mindez hiábavaló. Esküszöm, hogy nem tudok mit vallani. Miért bán-tanak hát?

Umberto királyt a merénylet nem térítette el attól a régi szokásától, hogy az utczákon minden-nap koesikázzék.

A kvóta a korcsmában. Csendes éjszakán egy ur dobozódik a korcsmában s miután már torkig telt a földi javakkal, borizü hangon elkiáltja!

— Fizetek!

— Tíz forint a számla — vigasztalja a vendéglős.

— No, akkor jól van — szól az ur.

Összekotorászsza a zsebeit s hatosokat és koro-nákat szed elő, a melyeket megszámlálva sorba rak.

— No — kínálja — itt van.

— Ohó — botránkozik a gazda — ez kevés. Ez csak három forint és 60 krajezár.

— No hát? — esodálkozik a vendég. — Hát nem kigyelmed az Osztrák Mihály koresmáros?

— De az én vagyok.

— Hát akkor elégedjék meg. Ez a kvóta a mit az osztrák kíván. Csak nem leszek osztrákabb Bánffynál.

A gazda nyakonfogja a vendéget.

— Hallja — figyelmezteti az ur — ne csináljon kormányválságot!

Az ur azonban kirepült az utczára, de a tavaszi felöltője benmaradt. A magyar koresmáros, akinek csak a neve Osztrák, elgondolkozva, utána dörmögi:

— Talán még sem dobtam volna ki a himpel-lért, ha a régi 31 százalékos kvótáról beszél. De a 36 perczentes említésénél felháborodott bennem a vér.

Innen-onnan. Budavár bevételeinek évfordulója. Május 21-én lesz Budavár bevételeinek negyvenkilencedik évfordulója. A 48-as honvédegyesületek mint minden évben, úgy az idén is megünneplik ezt a napot s megkoszorúzzák elesett bajtársaik sirjait a krisztinavárosi temetőben, s a budavári honvédszobrot is. — **Megégett birkak.** Báró Ambrózy temesremetei birtokán óriási tűzvész pusztított. A tűz a juhakolban támadt. Hatszázhatvannyolcz selyembirka odaégett. A rémült állatok szertefutottak a harmadik határig. A kár tizezer forintnál is több. — **Óriás jégvihar.** Benzéken (Borsódmegye) hatalmas, felhőszakadással párosult jégvihar volt. A galambtojás nagyságu jégdarabok a gazdáknak minden reménységét tönkre tették s az épületekben, baromfiakban is sok kárt tettek. — **Adófizetők Eldoradója.** „Van egy város Eldoradó, abban lakni volna ám jó,” — mondja egyik poétánk. S a miről jeles költőnk ábrándozott s talán sohasem gondolta megvalósíthatónak, az most kétség-telenül be van bizonyítva. Az adófizetők Eldoradója *Dornstetten* württembergi nagyközség, hol a polgárok már évek óta nem fizetnek házi- és telekadót s a szabad fűtésen kívül még évente száz márka polgári jutalékot kapnak az adók feleslegéből. Ezt az összeget kapják azok a polgárok is, a kik most katonai kötelezettségeiket teljesítik. — **Jubiláló tanítóegyesület.** A hevesmegyei tanítóegyesület a napokban tartotta Pásztón évi közgyűlését, a melyen egyszersmind megünnepezték az egyesület fennállásának huszonötödik évfordulóját. A közgyűlésen s az utána megtartott lakomán kiváló ovációkban részesítették *Krenedics* hatvani prépost-plébánost, akinek buzgó tevékenysége hozta létre a tanítóegyesület felvirágzását. — **A részegség áldozata.** Két ujbpesti napszámos egy kutnak a kiásására vállalkozott. Tíz méterre vizet találtak s ekkor a tulajdonos egy forint borralalót adott nekik. A napszámosok félbehagyták a munkát s pálinkázni mentek. Később részegen tértek vissza s minthogy kedvük nem volt a munkához a kut szélére lefeküdtek aludni. Mikor pedig *Horváth* János, az egyik munkás jó későn felébredt, hiába kereste társát, nem volt sehol. Végre keresés közben lenézett a kut fenekére s ott látta álmában lezuhant társát — halva.

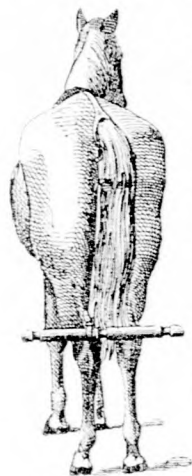
A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak olyan óriási forgalmu czégeknel, mint p. o. *Mauthnernél* lehet beszerezni, mert az ilyen világ-czégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A lovak rossz szokásairól.

A ló természeténél fogva igen jóindulatu állat, a mely szelid, jó bánásmóddal a legkezesebb állatná nevelhető, viszont azonban durva bánásmód következtében oly rossz indulatúvá válhatik, hogy ez sok esetben csökkentheti a lónak hasznavehetőségét, sőt értékét és árát is leszorítja. De nemcsak a rossz bánásmód, hanem ingerkedés által is könnyű elrontani a lovat, főleg a tanulatlan esikót. A mily könnyű azonban elrontani egy lovat, ép oly nehéz azt a rossz hibákról leszoktatni.

A jó gazdának, aki szépen, szelíden bánik esikójával és lovával a legritkább esetben lesz oka panaszkodni arról, hogy lovai valamely rossz tulajdonságra kaptak reá. Ezért első sorban arra igyekezzék mindenki, hogy durva bánásmóddal vagy ingerkedéssel rá ne kapassa lovát valami hibára. Miután azonban a lovat nem mindenki maga neveli, hanem a legtöbb esetben vétel útján szerzi be, gyakran megesik, hogy az ember jó, hasznavehető lovat gondol vásárolni és csak a vásár után néhány napra veszi észre, hogy a lónak valami rossz szokása van.

Huzás közben rugó ló lekötése.

Ha ez az eset beáll, akkor igyekezni kell ennek a rossz tulajdonságnak mielőbb elejét venni, nehogy a ló megrögződjék hibájában, mert akkor attól leszoktatni szinte lehetetlen. Az alábbiakban a lovaknak egy némely olyan rossz szokásairól akarunk szólni, a melyeken okkal-móddal segíteni lehet s ezeket a módokat akarjuk megismertetni olvasóinkkal.

A lónak egyik legrosszabb tulajdonsága a rugás. A mely ló megrögzött rossz szokásból rug, azt erről leszoktatni nagyon nehéz, különösen ha a ló huzás közben rug. A huzás közben rugó lovat ezen tulajdonságáról oly módon lehet leszoktatni, hogy a hámos ló farokszijához egy másik szijat erősítünk, a melylyel a fark kocsányát úgy a hogy azt a mellékelt ábra feltünteti, megerősítjük s a szij végét viszont a hámfához erősítjük olyformán, a mint az szintén a rajzon látható. A szij végét oly rövidre kell a hámfához esatolni, hogy a farknak szabad játéka ne legyen, de hogy az azért az állatot a huzásban ne akadályozza. Az így lekötött farku ló nemcsak a rugásban, hanem a gyeplőnek a farkkal való elfogásában is akadályozva van.

Az állásban, az istállóban rugó lovat másképen kell e hibáról leszoktatni, és pedig: a loállás oszlopaire vagy az istálló padlására egy szalmazsákot úgy akasztunk, hogy rugás esetén azt a ló okvetlenül elérje. Ha a ló rug, a zsákot elrugja, de az persze visszahintázik s a ló farára reá üt. Erre a ló még erősebben rug, mire a szalmazsák visszahintázva még erősebben üt reá a ló farára. Néhány ilyen rugás után a ló látva, hogy ha nem rug, hát nem üt semmi a farára, abbahagyja a rugást és leszokik róla.

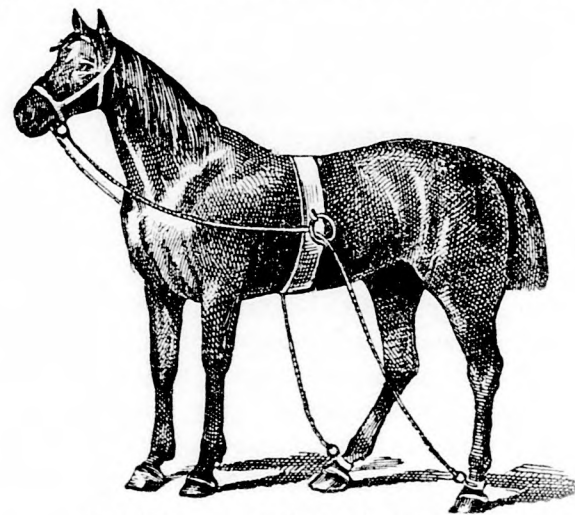
A rugó lovak leszoktatásának egy költségesebb módja a következő:

Oly hevedert teszünk az istállóban álló lóra, a mely két oldalon egy-egy vaskarikával van ellátva,

ugy, a mikép a 2-ik rajz mutatja. Szintén karikákkal ellátott esüdszijakat esatolunk most a ló hátsó esüdsjeire, fejére pedig lehetőleg kapiezános kantárt teszünk. Kötelet erősítünk aztán a esüdszijakba s átvisszük azokat jobbról és balról a heveder karikáin a kantárhoz ugy, a mint az ábra feltünteti. Most az így felszerelt ló, ha rug, egyik vagy mindkét kötélnél fogva önmaga üt orrára annyiszor, a hány-szor rug és oly erősen, a hogy rug. A többimagától érthető. A ló észreveszi ugyanis, hogy minden rugásnál ütést kap az orrára, mire a rugással csakhamar felhagy.

Egy másik hibája a lónak a harapás. Egyszerű módon le lehet szoktatni erről a lovat és pedig olyformán, hogy egy darab állott, már bűdösödni kezdő hust yeszünk elé, a lovat ingereljük és a mikor harapni akar, akkor azt a szájába dugjuk. A ló egyrészt irtózik a hustól, másrészt annak szagától megundorodik és így ha ezt a dolgot egypárszor ismételtjük vele, hamar leszokik a harapásról.

Némely ló tulságosan makaes és makranczos, sem nyergelni, sem befogni magát nem engedi. Ez ellen az az eljárás ajánlható, hogy a lovat farral a jászolnak fordítjuk és így hagyjuk állani hosszabb ideig, néha 2 napig is, anélkül, hogy enni vagy le-

Készülék a rugásról való leszoktatásra.

feküdni engednénk, amire természetesen mindig kell valakinek ügyelni. Ha azután az így megbüntetett lovat az istállóból kivezetjük, az meg van törve s oly szelid és kezessé válik, hogy mindent tehetünk vele.

A csiklandós lovaknak különös sajátsága az, hogy szeretnek a falhoz vagy az állás oldalához dörgölődni, különösen szeretik azt az oly lovak tenni, a melyeknek farokszőrét nem tisztítják kellőképen; ezek azután igen gyakran a farkukat egészen ledörzsölik, úgy, hogy az sokszor egészen kisebesedik. Ilyenkor a kellő tisztítás a fődolog; ha azonban ennek dacára a lovak e rossz tulajdonságukat abban nem hagynák, az esetben arra a helyre, a hová a ló magát dörzsölni szokta, bőrdarabot tegyünk, a melyből kisebb szögek állanak ki. Ha a ló magát e szegekben egynéhányszor megszurja, e rossz szokástól csakhamar leszokik.

A csökönység legtöbb esetben abban nyilvánul, hogy a lovak indítani nem akarnak. Az indítani nem akaró lovat ettől a szokástól el lehet szoktatni oly módon, hogy ha egy üres kocsiba hátul a saroglyához egy másik lovat fogunk be s a kocsit az ellenkező irányba huzatjuk. A csökönös ló, hogy hátra ne huzassék, minden erejét megfeszíteni igyekszik, előbb megállani próbál, utóbb pedig hajlandó maga is megindítani a kocsit, a mikor is a hátsó

lovat siessünk lekapcsolni. Ezt az eljárást mindannyiszor ismételni kell, a mikor a ló újból esőkönyösödni kezd és indítani nem akar. De lehet a nem indításnak oka az is, hogy a kocsitulságosan meg van terhelve, a mely esetben a teher egy részét le kell rakni.

Végezetül még a karórágós lovakat említjük. A karórágásról kezdetben oly módon lehet leszoktatni a lovat, hogy azt a földről vagy pedig az abrakos tarisznyából etetjük. Ha a ló már nagyon megszokta a karórágást, akkor az u. n. torok szíjat alkalmazzuk, a mely a karórágást megakadályozza. Minthogy azonban a karórágást egyik ló a másikatól igen könnyen és szívesen megtanulja, nagyon ajánlható, hogy a karórágós lovat a többiektől elkülönítsük.

A mint az eddig mondottakból látható, a lovakat rossz szokásaiktól van mód elszoktatni, de tagadhatatlan, hogy ehhez sok türelem és idő kell; nehogy tehát ezzel a fáradságos munkával bajlódjunk kellessen, igyekezzünk a csikókból jó bánásmóddal, kezes és szelid állatokat nevelni.

Uj ültetésü szőlők kezelése.

A legtöbb gazda, a ki ujonnan ültet szőlőt, úgy kezeli azt az első esztendőben, hogy akár gyökeres, akár sima vesszőket ültet és azok megerednek, néhányszor megkapálja azokat és ősszel betakarja. Következő évben kinyitja a szőlőt s fejre megmetszi. Ez az eljárás bármily természetesenek látszik is sokak előtt, nem egészen helyes. A fiatal ültetésü szőlő ugyanis abban az esztendőben, melyben elültetve lelt, májustól októberig bizony nem nagy gyökeret hajthatott. Ha aztán a következő esztendőben az ilyen fiatal szőlőt fejre metszik meg, igen természetes, hogy ő az ő életerejét kevésbé fogja a gyökérképződésre fordítani, hanem inkább az elveszített lementszett vesszők megnövelésére. Minthogy pedig a szőlő kezelése esztendőről-esztendőre e szerint az eljárás szerint történik, a szőlő soha sem a gyökérképződésre használja fel az erejét, hanem mindig a vesszők növelésére és épen azért az így kezelt szőlőknek soha se lesz olyan életerős a gyökere, mint azoknak, a melyek az első metszési évben időt nyertek volna a gyökér teljes kifejlődéséhez.

A mondott eljárással vesszők hajtására nem ösztönözzük a fiatal beállított leendő tőkéskéket, hanem megmaradván a vesszők rajtuk, fél nagyságig visszavágva, azoknak lesz mihamarabb dus levélzetük, melynél fogva a táplálékot bőven szedik magukba a gyenge kis tőkéskek azon célból, hogy a gyökereiket megerősíthessék.

Hogy az uj telepítésü fiatal szőlők közül a második, sőt a harmadik évben is még sok töke kipusztul, jóformán ebben az eljárásban leli ez a körülmény a magyarázatát, mivelhogy a ki nem fejlődött gyenge gyökér nem képes kellő életerőt nyújtani, a más különben dusan tenyésző s fejlődő vesszőknek.

Ha tehát uj szőlőt telepítünk s a második évben azt kinyitjuk, ne vágjuk vissza teljesen fejre, vagyis egész rövidre a vesszőket, hanem legügyesebb az uj hajtás nagyságához képest a vesszőket középen visszametszeni, avagy akár épen nem metszeni, csakis a netalán tulkövér hajtásokat a fentebb leirt módon felére elvágni.

A második évben így kezelt szőlők későbbi években lényegesen szebben és erősebbekké fejlődnek nem csupán gyökereikben, de tőkéképződésük is szembeötlően gyorsítottatik, mely körülmény természetesen maga után vonja a későbbi termések erőteljességét és biztosságát is.

Uj rétek gondozása. Mint ismeretes, az ujonnan létesített rétek az első két évben rendszeren óriási takarmánytermést adnak, ez időn túl azonban évről-évre kevesbedik a termés. Az ilyen ujonnan létesített rét két év után minden évben ősszel vagy télen földdel, trágyával, polyvával s ehhez hasonló anyagokkal szórando be; egyrészt, hogy a füveknek uj tápanyagokat jutassunk, másrészt pedig, hogy a rétet a szárazságtól lehetőleg megóvjuk. A fent említett eljárás mellett az uj rétek takarmánytermését hosszú éveken át biztosíthatjuk.

Hogy gondozzuk a köszörükövet. 1. A követ — mint azt sokan teszik — a használat után nem szabad alsó végével a vizes vályuban hagyni. A nedves rész ezáltal porhanyóvá válik, gyorsabban kopik és a kő elveszti kerekességét. 2. Legjobb a követ felülről csepegtetéssel megnedvesíteni. 3. Ha a kő kezd szegletessé válni, kerekítsük ki azt mielőbb, különben nem jól élesít. 4. Ügyelni kell arra, hogy az élesítendő tárgyak ne legyenek zsirosak, a szerszámok a köszörülés előtt minden piszoktól, zsirtól, kocsikenőcstől stb. megtisztítandók, mert a zsiros piszok betömi a kő lyukacsait s ezáltal az nem fog jól. 5. Ha a kő egyik fele könnyebb mint a másik, ólommal egyenlitsük ki a könnyebb részt. 6. A földolog, hogy a köszörülő szilárdan álljon a hajtótengelyen.

A földi bolha némely évben kerti veteményekben szerfelett nagy károkat okoz. Főleg a káposzta-féléket és a retek szereti pusztítani. Eleinte azt tapasztaljuk, hogy a növények levelein számtalan apró tüszüráshoz hasonló lyuk keletkezik s ez a baj napról-napra jobban terjed, míg végre a levelek teljesen elpusztulnak. A földi bolha ellen különféle szereket ajánlanak, mint pl. dohányport, fahamut, kormot, rovarport stb. Mind e szereket mellett azonban legjobbnak bizonyult, ha a fiatal vetemények jó talaj, trágyázás és száraz időben való bőséges öntözés által fejlődésükben elősegítettnek s így ellentálibbakká tétetnek a bolha pusztításának.

A méhek mézrablása. Ha meggyőződni akarunk arról, hogy a méhek egyik vagy másik kaptárból nem hordják-e a mézet, a gyanus kaptárból kiröpülő méhek közül egynehányat megfogunk s szétnyomjuk azokat. Ha e méhek hólyaga mézzel telt, akkor a kaptárt meglopták. Ha meg akarjuk tudni, melyik kaptár méhei lopkodják a mézet, a megfogott rablóméhek testét liszttel hintsük be s a gyanusnak vélt kaptárt figyeljük meg. Ha oda liszttestestü méheket látunk beröpülni, felfedeztük a rablóméheket.

Megt esküvő.

Megt esküvő.

* * * * *

* **MULATTATÓ.** *

* * * * *

Falusi történet.

Falubíró szép leánya Klári
Nem győz már a napszálásra várni.
Át-át pillant a sövényen, hátha, —
Azt, a kiért dobog szíve, látja . . .

Földes ur a biróval a szomszéd,
Már ma földje nincs, de elég volt rég:
Büszke a sok labanez, kurucz ösre,
Bár nem övé udvarán ma, kö se . . .

Büszke urnak legényfia Zoltán,
Végig megyen az elárvult portán.
Este van már . . . Feketék a lombok:
Biró Klári szép haja kibomlott . . .

Falubíró lányán szűk a szoknya,
Anyja látja, tudakozza nyomba:
„Karesuságod hova lett, te gyermek?! . . .”
„Édes anyám! Jó anyám, ne verj meg! . . .”

„A szomszédba jártam nyáron este . . .
Tas Zoltáné lányod, lelke, teste . . .
Édes anyám, jó anyám, te látod:
A szerelmem megejtette lányod . . .”

A biróné: — selyem szoknya rajta —
„Hallod-e te Tas Zoltánnak apja!
Leszakítá urfiad a rózsám,
Szíve, keze, nagy bánatot rótt rám . . .”

„Tört virágszál mostan az én lányom,
Fáj a szívem, ha tapodva látom:
Tüzzel a kebelére mondjad,
Addig a míg szíve el nem fonynyad . . .

Fortyan az ur: — „Fogd be a szád czéda! —
Szolgabíró megkeresem még ma:
Mert a lányod a fiamra vágyott,
Te vetted meg nekik az ágyat . . .”

A biróné szíve nagyot dobban:
Azt se tudja, hogy fordul ki onnan:
„Óh lányom édes, édes lányom!
A fejedre szálljon az én átkom! . . .”

„Mit beszéllek?! Ne hallgass rám Isten!
Nem tudok én gondolkodni mit sem! . . .
Én lányom édes, édes rózsám!
Ne gondoljon a szíved csak jól rám . . .”

„Én vettem számatokra ágyat!?! . . .
Én istenem megöl a bu, bánat! . . .”
„Édes anyám! jó anyám, ne sírjál,
Kibékülsz még én velem a sírnál . . .”

„Falubíró! kérő jött a házhoz:
Tas Zoltánnak adjad oda lányod! . . .”
„Az utósó béresemnek, hagyjád,
Tas Zoltánnak, ha király sem adnám! . . .”

„Szomszédasszony! adja ide lányát,
Én, az apa mondok rájuk áldást.
A fiamnak éjjele se napja,
Aznap óta, hogy szavát se hallja . . .”

„Klári lányom! Klári lányom, kedves!
Szerelmednek gátja senki sem lesz! . . .”
. . . A biróné szép leányát Klárit,
Nem találja, elkövesen bármit . . .

„Hol a lányod? Hol a lányod biró?! . . .”
Kérdegeti a főszolgabíró.
„Nem tudom én uram! Hát ki tudja?
Hogy esett be a tanyai kutba?! . . .”

„Édes anyja odaadta férjhez . . .
Tudja az ur, tudja jól, — mit kérdez? . . .”
„Te nem adtad! . . . Elvitted a tagra?! . . .”
„Igen, igen! — Én voltam az apja . . .”

A biróné szép leánya Klári,
Nem látja már a napot leszállni,
Terítőn van . . . mint az uri portán,
Egy golyóval hő szívében — Zoltán . . .

Petrus Jenő.

A leveles góbék.

— Székely história. —

Irta: Péterfi Tamás.

Nem akarom egész bizonyosan állítani, mert nyakoncsiphetnek az én véreim ott a Fehér-Nyikó mentén, de tájékozáskeppen mégis kimondom, hogy ez a história valóban megtörtént. Még pedig egyszerre került ki azzal a nótával, hogy:

„Küs-Kadácson, Nagy-Kadácson,
Télben esik a karácsony.”

Most aztán mindent kimondottam, és mégsem mondottam semmit! (Ez góbé-észjárás.) Tehát elkezdem a leveles góbék történetét.

*

Vári Dénös meg Firtos Józsi bátyám, ketten valának a falu legmódosabb emberei, s hogy a birói páleczát Elekes uram viszi a kezében, az onnan van, hogy az egymás között folyó szakadatlan harez miatt nem érnek reá a közös ügy nehéz terhének viselésére.

Ha Vári veszen ma két fekete lovat: Firtosnak négy szebb fekete paripája lesz egy hét mulva. Ha Józsi bátyám festett szánat szerez: Vári Dénösnek még czifrábbat kell készíttetni annál. Ha Vári négy tulkot fog be: Firtosnak nyolcezelal kell megindulni. Vári gimnáziumba adja a fiát: Firtos neveldebe küldi a leányát. Vári tanárt akar faragtatni a fiából Kolozsváron: Firtos tanárnót óhajt a leányából.

— Mit? — kezdi ezek után Vári — ha Firtos Katiból tanárnő lesz, akkor a fiamból püspököt csinálók! Aztán tessék Józsi bának utánam csinálni. Állítson fel leánypüspökséget! Ugy . . .

Husz éve tart a harc, s hova-tovább mind mérgebb lesz a dolog, mert Vári Dénöskéből tanár lett, Firtos Katiból pedig tanárnő. Nos? Most hátra volt a legnagyobb lépés a Vári részére, melyben aztán Firtos Kati nem követhette az ő fiát. Elhatározta püspököt csináltatni Dénös fiából, ha mindjárt beleusznék is az utolsó fillér a zsebéből érette. Irt ezért a „tanár fiának“ Kolozsvarra, részletezve tizenhat oldalon az ügyet s nem feledve ki belőle az összes fekvők és felkelhetők becsértékét sem, hogy a „tanár fia“ válaszolván, tudassa vele a püspöki iskolázás árát s nyugtassa meg arról, hogy ez a summa elég lesz-e neki a magas polezig jutásra?

Még el sem küldötte levelét s már elbeszélte a fél falunak levele tartalmát, melyet a „tanár fiának“ küldött.

Alig hogy meghallotta Józsi bátyám ezt, szintén irt a „tanárnő leányának“ Kolozsvarra, megkérdezve: hogy nem lehetne-e valami magasabb állást, habár áldozattal is, elérni? De a mi nagyobb legyen a püspökségnél . . .

Ezekre a válaszokra már nemesak a falubeliek, hanem a környéken szintén kíváncsiak voltak. De nem sokáig késett. Mindaketten megkapták harmadnapra a feleletet. A Várié így hangzott:

„Édes jó atyám!

Te mindenáron nagygyá akarsz tenni. Oh, édes atyám! De ehhez már nem elég az összes vagyond, bárha koldusbotra maradsz. Azonban egy mód van még, melylyel elérheted vágyaidat: ha megnősülök. Én tudom, hogy mindent áldozol, de én is mindent megteszek! Küld a keresztlevelem és beleegyezésedet azonnal. Jó anyámmal együtt csókollak és maradok szerető fiad

Dénös“.

Mikor ezt Vári Dénös bátyám elolvasta, nem ment, hanem repült a pap lakásáig. De akarat . . . vagy véletlen? Ott találkozott Firtos Józsiával a pap tornáczában.

Nem köszönt neki, de lenézte s mintha csak arczára lett volna felírva, amit gondolt: „Nekem püspök fiam lesz!“

Alig lépett be, mindjárt kérdéssel kezdte a mondókáját:

— Tiszteletes ur, mit kerest az a másik? . . .

— Kepe ügyben járt nálam.

— Ugy? . . . Szerettem volna, ha utánam jön, hogy tudta volna meg a hirt melegjében: püspök lesz az én fiamból! — S odanyújtotta örömittason a levelet a papnak.

— Szép. Igen szép! — mondogatá a tiszteletes komoly arcczal. Irhatom a keresztlevelet?

— Azonnal! Ha lehetne, hát sürgönyileg küldeném el!

— Az már nem lehet, Vári uram! — szölt a pap, s gyorsan irni kezdé a keresztlevelet.

— Lóháton szaladok be Köröszturra vele a postáig.

— Nálam éppen fognak. Beviszem, ha reám bizza, Vári uram. Míg a kocsi előáll, megirhatja a beleegyezését is, aztán én föladom.

— Megköszönöm. De ajánlva „returéczipisz“ mellett!

Néhány percz mulva nyargaltak a lovak a Vári bátyám levelével, de a tiszteletes ur elhallgatta, hogy a Firtos Józsi hasonló levelét szintén viszi magával.

Még a faluból ki sem ért a tiszteletes ur kocsija, már mind a két góbé nyakába vette a maga sorát az utcában. A leveleket csak mutogatták, de szóval még tizszer annyit magyaráztak melléje a leveles góbék. Mind a ketten azt prédikálták, hogy: Az enyém lesz nagyobb mégis!

Hetek multak így el, a legszebb reményekkel összefüzdve minden napja: Vári aranyos püspöki székben álmodta fiát minden éjjelen, Firtos hatsinges uszályu udvari dámának képzelte maga elé a leányát minden pillanatban. Végre hetek multával egy sürgönyt kapott Vári Dénös bátyám. Sebes futár hozta Köröszturról. Habzott lova a gyors vágatás miatt. (Bizonyosan megkapta az árát!)

„Nömmel a déli vonaton érkezünk Kereszturra.

Dénös.“

A futár még hozott valakinek sürgönyt, de mit törődött azzal Vári Dénös? Gyorsan felöltözött parádés ruhájába. Feleségének meghagyta, hogy mi mindenfelét készítsen s úgy várja a menyét. Aztán kocsira szökve, elvágatott a vonat elé. Mikor a „Lapias“ erdőeske közepén visszatekint a kanyarulatnál, látja utána jönni Firtos Józsit a tiszteletes urral.

— Jókor jössz éppen! — mondogatá magában Vári — legalább élő szemmel meglátod az én leendő püspök fiamat. Azaz, eddig már valóságos püspök lehet, de nem írta meg, hogy annál nagyobb legyen az örömem.

A várótermet Kereszturon nagyon kicsinyre szabta Ugron, de most igazán szűk vala a két atyámfiának. (Mert elárulom, hogy Firtos Józsi bátyám a Váriéhoz egészen hasonló sürgönyt kapott a leányától, csakhogy ő a vejét várta a leányával.)

Az érkező vonat füttyentésére lenező gunyos arcczal állott ki a két góbé. Most! Most akart tul tenni egyik a másikon jobban mint valaha az életben! Nem bánta, ha holnap koldulni kell induljon öregségére, csakhogy meg tudja mutatni a nagyobbat ez is, az is!

A vonat megállott s az első osztálynak piros bársonyos fülkájéből gyönyörű pár szállott ki . . .

Az ott várakozó két góbénak gyökeret vertek a

lábai... És miért? Mert Vári Dénes tanár ur (a Vári bátyám fia) karonfogva vezette Firtos Katinka tanárnőt (a Firtos bátyám leányát).

— Édes atyám! — szólítá meg Katinka az ott bámuló atyját — nem ismeresz meg? Itt hozom férjemet, Vári tanár urat!

Firtos Józsi motyogott valamit, de nem lehetett megérteni.

— Édes atyám! — szólt Dénes — nem örülsz megérkezésünknek? Ez Katinka tanárnő — a feleségem!

Vári Dénes nem tudta, hogy mit kellene most mondani, s a két góbé csak akkor tért magához, mikor egymásmellé kerültek a hátulsó kocsiban és az új párt az elsőn esőkolózni látták.

— No, látod Dénes? — szólt husz év után Várihoz Józsi bátyám — ezek tuljártak az eszünkön. Többet tudnak nálunknál!

— Mit? Ezek most ketten többet az országnál!... S mégsem lettünk koldusokká, pedig a püspöki rang most is előttük áll!

Képünkhöz.

Megzavart esküvő. Olyan kép ez, a melyhez magyarázat sem kell. Megrázó egyszerűséggel áll előttünk két szegény leány tönkredult élete s a bünnös, a csalfa férfi, a ki hitszegésén rajtavesztett. A megdöbbentő jelenetnek előzménye mindennapi. Szép, délezeget férfi elesábitja egy szegény, özvegy asszony leányát, aki valamikor jobb sorsot is látott öreganyját, testet élő kézi munkával tartja fenn. A leányka hitt a férfi nyájas enyelgéseinek, szerelmes ölelésének, forró esőkjának s övé lett az első szerelem odaadásával. A férfi vágyai kielégítése után higgadtan kezdett gondolkozni. Hogyan is vehetné el ő, a költekezéshez szokott ur, ezt a szegény, kopottasruhájú teremtet, aki csak nyög volna az ő fényes életpályáján! Közönyösen odahagyja a szegény, elámitott teremtet s más leány után néz. Hamarosan új legyeeske akad a pókhálójába. Aranyos szárnyu legyeeske; szép, üde, fiatal leány, gazdag, előkelő család ivadéka. Minden szépen folyik; már az oltár előtt áll az ifju pár. De abban a pillanatban, mikor a pap már szentesitené a frigyét, megjelen az elesábitott, elhagyott leány, öreg anyja karjaira támaszkodva. Amint látja, mint dől mindjárt porba életének üdvössége, reménysége, nem bírják többé lábai, összeroskad. És a szelid öreg asszonyból kitör erre az anyai keserőség. Nem tekint többé, hogy Istennek házában van, fuldokló zokogás közt, rikácsoló hangon kiáltja oda a vőlegénynek: „Átkozott! Ide nézz, mit tettél a leánnyommal! Az igazságos Isten verjen meg téged...”

A menyasszony, mintha tört döftek volna szívébe, aléltan dől atyjának karjai közé, mindenkin a borzasztó megdöbbenés jelei mutatkoznak. A vőlegény pedig megsemmisülten, lelkiismeretének há-

borgása miatt szinte eltorzult arczezal áll közöttük. S mi történt tovább? Az, ami igazság. Attól, aki szívet, becsületet rabolt, szívet s becsületet raboltak.

Megakadályozták, hogy belépjen a paradicsomba, mikor annak már legutolsó ajtaja is megnyílt előtte. A megkapóan kifejezésteljes kép *Margitay* Tihamér, jeles festőművésznök műve.

A kisdédóvóban.

Mint sok más helyen, Remetén is felállították nagy küzdelmek árán a gyermekmenhelyet. Egy szószaporaságáról ismert anyóka is felhossa a maga reményteljes esemetjét, miközben ilyen párbeszéd keletkezik közte és az óvónő között:

— Hát osztán, megkövetem alásan a kisasszonyt, haza jönnek ezek a kölykek estére?

— Haza hát.

— Ammá' más! Hiszen azt gondútam én, hogy úgy lesz, mint mikor a malacot kihajtjuk a nyájba, osztán csak akkor számol be vele a kondás, mikor má' nagy disznó lőtt belőle.

Számrejtvény.

U. K.-tól.

5, II, 4, VII.	Óriás birodalom ura.
IV, 4, VIII, 9, XVII.	A Kárpátok egyik csuca.
XI, 7, XIII, 2.	Szakállas kis házi állat.
8, XII, 6.	Rovar, tétlen nem maradhat.
XVI, XV, 9.	Mozgást kifejező ige.
1, 9, X, 3.	Bús emlékü város neve.
VII, 10, XI, 10.	Költői műfajok egyike.
XIV, 1, XVII.	Hő, csak ha szívből erede.
III, 3, VI.	Neve ez több férfinak.
V, 10, IX, VIII, 2.	Igy pedig némely nőt hívnak.
1—10.	Híres írónk között van.
1—XVII.	E műve meg halhatatlan.

Mult számunkban közölt szótagejtvény megfejtése:

„**Sirva vigad a magyar.**”

Helyesen fejtették meg: *Déresi Irén, Kolontay Gáspárné, Nikolim Vilma, ifj. Szita Mihály, Dezső Lajos, Oswald Ferencz, Navarra János, Szecsenyi Antal, Krausz Pál, Terék Mátyás, Gömbkötő N. János.*

Lapunk 18. számában közölt háromszögrejtvényt pótlólag helyesen fejtették meg: *Kovács Bálint, Ember Zoltán, Furman Pál.*

LEVELES-SZEKRÉNY.

Körösi Kristóf urnak. A rózsafákon levő hernyók elpusztítására nagyon alkalmas a dohánylugviz vagy thanathon. Ennek mikénti alkalmazásáról s beszerzéséről lapunk mult számának leveles-szekrényében talál bő felvilágosítást. Szíveskedjék ott utána nézni. — **Dominek** Borbála urnónek. Augsburgi tyukok és kakasok kaphatók a kolozsmonostori tanintézet gazdaságában vagy a Koppély-féle hatvani tenyészetben. — **4587. sz. előfizető.** Ebben a kérdésben bajos tanácsot adni; ha a vidéken tartani szokott vásárokon nem tudja menlovát jól értékesíteni, úgy a Budapesten rendezni szokott luxusróvásárra hozhatná fel, feltéve, hogy jól be van tanítva kocsiba vagy nyereg alá. Csakhogy ezek a luxusróvásárok csak tavasszal és őszszel tartatnak, az idej tavaszi vásár pedig már e hó 2-án tartatott meg, tehát várni kellene őszig; itt *esetleg* jó áron értékesíthetné lovát, de természetesen arról kezességet nem vállalhatunk, hogy azt *bizton* meg is veszik. — **Vuics** Izsák urnak. A gyapju eladása miatt tessék Heller M. és társa kezének irni, a kinek czímét lapunk hirdetései között megtalálja. A czég el fogja vállalni gyapjuja eladását, csak tessék arra hivatkozni, hogy Ön a „Független Ujság” előfizetője. — **Tóth** József urnak. A levelében említett írtószert egy krajczárt sem ér s bizony nem használ az más egyébként, mint elárúsítója zsebének. Ne vegyenek abból a szerből egy krajczár arányit sem. — **Radányi** András urnak. Forduljon Sáborszky bizományi czéghez, Budapest, közbághid. — Ifj. **Vuity** Menyhért urnak. Hyenkor a rozsa még nem árt, ha csak nem lepte el tulságos mértékben a buzát; a rozsa főleg az érés ideje alkalmával, különösen ködös időjárás esetén válik veszedelmessé s okozza a buzaszem megszorulását. A rozsa elleni sikeres védekezés mikéntjét ma még nem ismerjük. — **Gulyás** József urnak. Persze, hogy annak a gyárnak állítólagos főtisztviselője Önt egyszerűen becsapta. Tessék az ügyet ügyvédnek átadni, mert a bajon csak ügyvéd segíthet. Jövőben pedig a gépgyári ügynököktől — a mint már azt amyszor tanácsoltuk — nagyon óvakodjék s ilyenekkel üzletet ne kössön. — **Dezső** Lajos urnak. A trágyalevet, természetesen kellően felhígítva, legcélszerűbben rétek öntözésére lehet felhasználni; kalászosok öntözése trágyalével, főleg ilyenkor, nem ajánlható. — **4789. sz. előfizető Kolbán György, Balogh** József, **Szabó** István urnaknak magánlevél megy. — **Sorsjegytudakozásokra** lapunk jövő számában felelünk. — **Szende** Béla urnak. Női kereskedelmi tanfolyamok vannak Budapesten négy polgári leányiskola mellett, vidéken: Győrött, Kassán, Kolozsvárott, Máramaros-Szigeten, Miskolcon, Pécsen, Pozsonyban, Szegeden, Szombathelyt, Nagyváradon, mindenütt vagy a polgári leányiskolákkal vagy a felső leányiskolákkal kapcsolatosan. Az iskolapénz esekély, 50—80 frt, vagy még kevesebb, de az ellátásról a szüőknek az intézet kivül kell gondoskodni, mert internátus nincs. A tanfolyam tíz hónap. Budapesten belekerül 400—500 forintba, vidéken felényibe. — **Balika** Endre urnak. A névmagyarosítási kérvényt vidéken (községekben) a szolgabírói hivatalnál kell benyújtani. Mellékelni kell keresztlevelet, illetőségi bizonyítványt (kiskorúaknak atyai vagy gyámhatósági beleegyezést is). A többi hivatalból végzik el. A kérvényre 50 kros bélyeg jár. Díjat nem kell fizetni. — **Többeknek.** Szíves türelmüket kérjük, ha egyes kérdésekre azonnal nem válaszolunk, de sok esetben nekünk is szakférfiak felvilágosítását kell igénybe vennünk, mert a tanácsadás felelősséggel jár. Ez pedig időt vesz igénybe.

Kis lutri huzása.

	Május 8.				
Budapest	34	87	12	25	70
Trieszt	63	42	32	58	11
	Május 12.				
Prága	10	38	78	36	31
Nagy-Szeben	50	66	5	6	52

Budapesti piaci árak.

Budapest, május hó 15-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg. tiszavideki 7.60 frttól 8.05 frtig, pestvidéki 7.55 frttól 8.00 frtig, fehérmezei 7.55 frttól 8.00 frtig, bácskai 7.65 frttól 8.10 frtig, bánási 7.35 frttól 8.00 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.15 frttól 6.25 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 4.20 forinttól 4.50 frtig, égetni való 62—64 kg. 5.00 frttól 5.80 frtig, sörfüzdei 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.80 frttól 6.25 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.45 frttól 3.55 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	13.80	13.30	13.00	12.60	12.10	11.60	11.10	9.40	6.90

Buzakorpa, finom 3.30—5.10, durva 3.60—4.90 frt zsákkal együtt
Egyéb magvak: vörös lóhere 44—48 frt; luczerna 48—55 frt; mák 14—16 frt; bab fehér nagyszemű 5—10 frt, apró 7—9 frt, tarka 8—10 frt, lenese 7—12 frt, borsó héjas 10—12 forint, köles 4.60—5.00 frt, kendermag 6.75—7.25 frt, repce 11.00—11.50 frt. mm.-ként.

Marhavásár fizetnek páronként: elsőrendű jármos ökörért 320—350 frtig; középminőségűért 250—280 frtig; gyenge minőségűért 180—200 frtig; hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű mm.-ként élősulyban 27—29 frtig, hízott magyar és tarka ökör középminőségű 25—26 frtig. Fejős tehén, magyarfajta 70—100 forintig, tarka 90—140 frtig darabonként. Élő borju 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 30—43 krt. Vágott borju 1 kgr. hussúlyért fizetnek 40—42 krt.

Juhvásár: hízalt ürü páronként 15.00—18.00 frt, feljavított juh 12—14 frt, kiverő juh 8.00—10.00 frt, kecske 6—7 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősulyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 300—380 kgr. nehéz sertésért 53½—54 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 52—54 frt.

Baromfivásár. Lud páronként 2.60—5.80 forintig kassa 1.80—4.00 frtig, tyúk 1.35—1.55 frtig, csirke 50 kr.-tól 1.50 frtig, kappan 1.60—2.80 frtig, pulyka 2.80—5.00 frtig.

Takarmányvásár. Réti széna 2.00—2.50 frt, muhar 2.50—2.70 forint, csupszalma 1.80—1.90 frt, alomszalma 1.40—1.50 frt.

Vegyesek. Tojás 100 db. 2.00—2.10 frt. Szalonna 45—48 krajczár. Vaj Ia. 80—110 kr., IIa. 70—80 kr. Olvasztott vaj 70—110 kr. Méz sárga csurgatott 40—75 kr. Burgonya sárga 1.60, rózsá 1.70, közönséges 70—80 kr., paprika 20—49 frtig, hüvelyes paprika 26 frt métermázsánként.

Műtrágyák. A Hungaria részvénytársaság heti jelentése a Független Ujság részére. Szuperfoszfát 17—19% vízben oldható foszforsav-tartalommal 21—23 kr. Amoniak szuperfoszfát 10—12% vízben oldható foszforsav és 3—5% légegytartalommal 4.50—5.00 forint. Chilisalétrom 95% salétromsavas nátron-tartalommal 10.80—11.20 frt. Az árak a feltüntetett súlyegységek szerint teljes kocsirakományok vásárlásánál bérmentve az egyes közelebb vagy távolabb fekvő vasuti állomásra szállítva értendők. Fizetési feltételek megállapodás szerint.

Bőrök. Ökörbőr száraz 100 kgr.-ként 80—88 frtig, tehénbőr száraz 76—86 frt. Nyers ökörbőr (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—34 frtig, tehénbőr nyers (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—34 frtig.

Első magyar gazdasági gépgyár

• részvény-társulat •

GŐZCSEPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk
fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágo-
sító választ.

CZIM:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

Ekegyártásra
külön szakosztály.

Különlegességek borkészítési céjekben.

ORSZAGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Pechy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szonyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szonyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megalgedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítva fe a megfelelő kinstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet a folyó évben életbe léptette a **több éves jégbiztosításokat** is: hat évre szóló jégbiztosításnál 10%, a tizenkét évesnél 20% díjengedményben részesíti tagjait. A díjengedmény már a költségvetésben leszámláltatja a biztosított gazda ennél fogva évenként ezzel kevesebb díjat fizet. Több évre szóló biztosításnál sem veszi el a fél az esetleges díjleszállítás előnyeit, mert az évenkénti megújításnál mindig csak az illető folyó évre megállapított díjszabály alapján számítatik ki a díj, és ebből vonatik le a 10%, illetőleg 20%-os díjengedmény. A többévesesség dacára a biztosított fél a szövetkezet által nyújtott előnyök élvezetében marad.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év körti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzüntézet nem mondhat fel. Csakély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonnyolítás leg-rövidebb idő alatt.

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és katasteri birtokir másolat. 40494

Ingtalan és Jelzálog Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körut 39.

Intezetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, hátságok és a legtekintélyesebb földbirtokok által okmányszerűleg ajánlva van.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csznál, tag szaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi pépszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben**. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Igen érdeke regények leszállított áron.

Portómentesen megküldve 1 forint helyett **40 kr.**
Nem szabad szeretnie. **Egy csodaember kalandjai.**
Írta: Bodrogi Lajos.

Az erdész ur fia.
Elbeszélés Theurriet Andretől.

A malom története.
Írta: Sudermann.

Angyal és ördög.
Írta: Mathers Helen.

„BELLA.”
Érdekes regény. Írta: Anna Vertua Gentile.

Mi a szerelem?
Arab regény. Írta: F. Marion Crawford, fordította: Fáy J. Béla.

Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában Budapest, Köztelek.

Az ezredéves orsz. kiállításon kitüntetve.

VARJU ÉS TARSA

cs. és kir. szab.

hangszer-ipar telep
BUDAPEST,
VIII. József-körut 20. sz.

Ajánlják saját gyártmányu hangszereiket. Cimbalmok pedál nélkül 45, 55, 60, 65, 75 frtért pedálos 80 frtől feljebb. Czimbalmainkért 2 évi kezességet vállalunk. Iskolahegedűk 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frtért és feljebb. Regi kijátszott hegedűk nagy választékban 15, 18, 22, 26, 30 frtért és feljebb.

Javítások elfogadtatnak, gyorsan s pontosan eszközöltetnek.

Használt hangszerek becséreltetnek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. Lapunk előfizetői, ha a megrendelésnél e lapra hivatkoznak árengedményben részesülnek.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezte, Budapest, Alkotmány-utcza 31. Váci-körut sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtekintélyesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtekintélyesebb permetezőgép a **VERMOREL-féle**

„ECLAIR”

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

„AZURIN” 1 frt 25 kr. kilogrammja.

„RÉZGÁLICZ” 30 frt métermázsánkint.

„RAFFIAHÁNCZ” 48 kr. kilogrammja.

A tavaszi tömeges megrendelések következtében — késések elkerülése végett — kérjük különösen az

ECLAIR

permetező megrendeléseket idejekorán hozzánk juttatni.

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

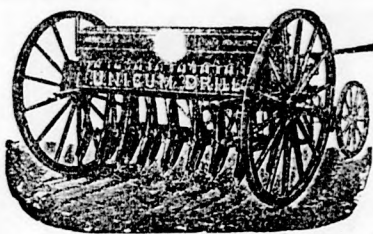
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekéimet, melyek anyag, kivitel s olesó áraknál fogva az összes eddigi konkurencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a **Melichár-féle**

Un'cum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

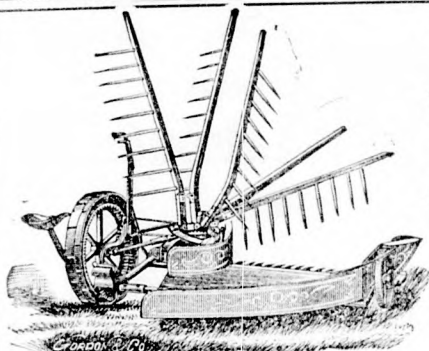
Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Az első sorvetőgépet Magyarországon

Kühne E.

Legrégibb gazdasági gépgyára készítő MOSONBAN. (1856).

A jelen évadra ajánlja mivelő eszközeit, lókapait, töltőgató reparagyomlálókat.

Uj! „COLUMBIA“ cultivator!

D. M. Osborne és Társa hirneves főkaszáloít,

arató és kévekötőgépeit.

A szombathelyi versenyen az első díjjal kitüntetve.

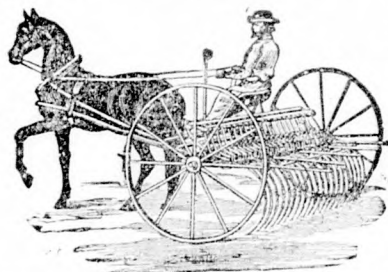
Hollingsworth, Heureka és Kedvenez szénagereblyéket, szénaforgatókat legjobb kivitelben. Kézicséplők, 2-4 lóerejű járgány cséplő-készletek, rosták, konkolyozók, czirokcséplők, Hungaria és Mosoni Drill sorvetőgépek stb.

Főraktár:

BUDAPEST,

VI, Váci-körút 57/a.

Árjegyzék
Ingyen és
bérmentve.

STOWASSER J.

császár és királyi udvari hangszerész

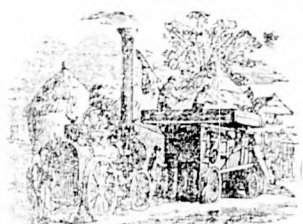
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Saját gyártmányú fuvó, vonó és ütőhangszereiről cimbalmairól és mechanikai zenélő-műveiről nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

Elpusztíthatatlan erős orgona-harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó, és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállíthatnak.

A cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség zenekarainak egyedüli szállítója.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapesten, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigénye ajánl utólrhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzeséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion“ őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vāmórtó-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák feiallítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legjobb magvak

kaphatók

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapesten, VI., Ándrássy-út 23. sz.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

**Gőzekéket,
Gőz-utihengereket
és
Gőz-utimozdonyokat**

a legelőkeltebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92 50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész-raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (központi) pályaudvarról és a déli vasuton Budáról könnyen elérhető.

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

**a budapesti
gyapju-aukcziókra**

melyek ez év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapokban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

A „HUNGARIA“

MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVENYTÁRSASÁG

ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert kitünő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körút 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.